Таким чином, інтеграція сучасних інформаційних технологій та симуляційних платформ у освітній процес є стратегічним напрямом розвитку вищої освіти, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичним досвідом, розвиток критичного мислення, аналітичних і професійних навичок, а також формування соціально відповідальних і компетентних фахівців. Використання таких технологій дозволяє створювати індивідуалізовані освітні траєкторії, стимулює самостійну діяльність здобувачів вищої освіти, підвищує ефективність засвоєння знань та забезпечує високий рівень готовності до професійної діяльності в умовах сучасних викликів і цифрової трансформації суспільства.

УДК 378.14:796.011.3

ВПЛИВ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ НА РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Романенко О.Ю. ст.викладач
Харківський національний автомобільно-дорожнійуніверситет

Вступ. В сучасних умовах конкуренції між закладами освіти , як в Україні так і в Світі, з одного боку, та необхідністю відповідати високим стандартам для здобувачів з іншого, корпоративна культура стає важливою системою спільних цінностей, норм і практик, що визначають стилі взаємодії учасників освітнього процесу та ідентичність установи.

Для сучасних закладів освіти, різних рівнів, різнопланові спортивні заходи (масові старти, університетські спартакіади, фестивалі рухової активності, волонтерські й інклюзивні події) дедалі частіше розглядають як інструмент формування організаційної згуртованості, довіри та залученості.

Емпіричні дані свідчать, що участь у фізкультурно оздоровчих і спортивних подіях, незалежно від ролі учасника, підвищує відчуття належності, утримання студентів та їх академічну успішність [2; 3; 6],

В українському контексті освітнього процесу, окрім доведеного впливу фізичного виховання на мотивацію студентів до рухової активності, та як наслідок підвищення рівня здоров'я [2]. Важливу роль відгріває патріотичне виховання та можливість за допомогою он-лайну заходів підтримування зав'язків через спорт для студентів, які не відбудують офлайн навчання.

Мета. Теоретично й емпірично обґрунтувати внесок спортивних заходів у розвиток корпоративної культури закладів освіти та запропонувати практичні механізми їх інтеграції.

Завдання: 1) окреслити механізми впливу (цінності, норми, ритуали, соціальний капітал, комунікації); 2) узагальнити міжнародний та український досвід 3) запропонувати модель впровадження спортивних заходів як інструменту формування корпоративної культури.

Методи. Аналітичний огляд літератури, власний досвід.

Результати**:** В результаті аналітичного огляду літературних джерел сформовано ключові механізми впливу спортивних заходів на корпоративну культуру [1; 6].

1) Ціннісно-нормативний: спортивні події закріплюють спільні цінності — взаємоповагу, чесну гру, інклюзію та здоров'я як норму повсякдення; у термінах корпоративної культури закладів освіти це проявляється через традиції, символіку, іміджеві події

2) Соціальний капітал і належність: участь у рекреаційних програмах підвищує почуття приналежності та довіри, що корелює з утриманням студентів

3) Комунікаційний: спортивні заходи слугують майданчиками горизонтальної взаємодії між студентами, викладачами та адміністрацією; формуються стійкі мережі взаємодії

4) Лідерство: волонтерство у проведенні змагань, студентські клуби та капітанство команд розвивають лідерські й організаторські компетентності майбутніх фахівців нефізкультурних спеціальностей.

5) Інституційні політики: впровадження ініціатив на кшталт змагань між різними підрозділами та різними закладами освіти транслює цінність рухової активності у політики освіти сприяють партнерству на різних рівнях.

Досліджуючи закордонний досвід впровадження фізкультурних подій у закладах освіти бачимо доведений зв'язок між участю у рекреаційно-спортивних подіях та показниками належності й утримання студентів [6;], позитивними змінами у фізичній підготовленості та рівні здоров'я [4], а також демонструють, що позааудиторна спортивна активність асоціюється із суб'єктивним благополуччям і навчальними результатами [5]. Українські джерела підкреслюють, що корпоративна культура ЗВО включає зовнішні (комунікації, іміджеві заходи) та внутрішні (керівництво, етикет, традиції) компоненти [1; 2], де спортивні події є «ритуалами», що підтримують ідентичність спільноти; окремі емпіричні роботи фіксують роль викладачів ФВ у мотивації до активності [3] та характеризують структуру дозвілля студентів із вагомою часткою рухових практик [2].

У школах і коледжах зміни організаційної культури на користь активності можливі через фреймворк Creating Active Schools (CFIR/COM-B) - професійну програму розвитку для шкіл [4], з Великої Британії, яка підтримує створення «щасливих і здорових» середовищ через фізичну активність, що може бути адаптовано для Українських ЗВО.

Також цікавий досвід програми з США; EIM-OC — підпрограма глобальної ініціативи яка була започаткована American College of Sports Medicine спільно з іншими організаціям з метою: залучити університети і коледжі до просування фізичної активності як «життєво важливого знаку» [4].

Виходячи з іноземного досвіду можливо запропонувати практичну модель інтеграції спортивних заходів у розвиток корпоративної культури ЗВО. Елемент 1 — Політика і лідерство: затвердження «Кодексу фізичної культури та руху»; приєднання до EIM-OC; міжкафедральна робоча група. Елемент 2 — Програми і події: щорічна спартакіада університету; інклюзивні фестивалі руху; волонтерські формати; міжфакультетські ліги, традиційні закриті та відкриті змагання. Елемент 3 — Комунікації та символіка: спільний бренд подій; історії успіху; візуальні маркери приналежності. Елемент 4 — Оцінювання і зворотний зв'язок: метрики належності/залученості, відвідуваності, волонтерських годин; опитування культури. Елемент 5 — Інклюзія та доступність: безбар'єрність локацій, гендерна рівність, адаптивні види активності.

Практичні рекомендації. 1) Інституціоналізувати спортивні події як елемент корпоративної культури (календар, стандарти, рольові описання). 2) Поєднувати масові заходи з малими клубними активностями для сталого ефекту. 3) Використовувати EIM-OC як рамку для міжпідроздільної співпраці. 4) Налагодити систему волонтерства й студентського лідерства навколо подій. 5) Запровадити щорічний аудит «культури руху» з публічним звітом.

Висновки. Спортивні заходи виступають дієвим інструментом розвитку корпоративної культури закладів освіти: вони закріплюють цінності, розширюють соціальний капітал, підвищують належність і підтримують інституційні політики здоров'я. Міжнародні та українські дані 2020–2025 рр. підтверджують позитивний вплив на залученість і

утримання студентів, а також можливість цілеспрямованої трансформації організаційної культури через структуровані програми (EIM-OC, Creating Active Schools).

Література :

1. Білик Н. (2020). Корпоративна культура закладу вищої освіти. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 25, 80–86. https://doi.org/10.35774/rarrpsu2020.25.080 (дата звернення 10.11.2025)
2. Іванюта Н. В., Корюкаєв М. М., Соболенко А. І. Фізична активність як спосіб підвищення академічної успішності студентів. *Науковий часопис. Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.* 2024. Вип. 8(181). С. 88
3. Чжімінь Се. (2024). Вплив викладача фізичного виховання на мотивацію студентів до рухової активності (дисертаційне дослідження). Київ : НУФВСУ.
4. American College of Sports Medicine (ACSM). Exercise is Medicine® On Campus (EIM-OC). URL : https://www.exerciseismedicine.org/eim-in-action/eim-on-campus/ (дата звернення: 20.10.2025)
5. Exercise is Medicine Creating Active Schools (CAS). URL : https://www.creatingactiveschools.org/ (дата звернення: 20.10.2025)
6. Miller, J. J., & Croft, J. C. (2022). The influence of university recreation centers on student return and retention during COVID-19. *Recreational Sports Journal,* 46(1), 51–63. https://doi.org/10.1177/15588661221097701 (дата звернення: 21.10.2025)